

Voedsel- of geneesmiddelenallergie

Eliminatie-provocatietest

Uw kind is doorverwezen naar de kinderarts, omdat hij of zij klachten heeft die kunnen passen bij een voedings- of geneesmiddelenallergie.

Klachten en combinaties van klachten kunnen zijn:

- Huid: roodheid, jeuk, galbulten
- Maagdarmkanaal: darmkrampen, spugen, diarree
- Longen: benauwdheid, piepende ademhaling, heesheid
- Bloedsomloop: shock

In feite kunnen alle orgaansystemen zijn aangedaan.

Meestal probeert de kinderarts eerst vast te stellen of uw kind antistoffen in het bloed heeft en/of er een positieve huidtest voor het verdachte voedings- of geneesmiddel bestaat. Dit betekent niet dat uw kind ook werkelijk allergisch is voor dit voedings- of geneesmiddel. Er zijn namelijk kinderen die antistoffen tegen een voedings- of geneesmiddel hebben, maar nooit klachten krijgen als ze het desbetreffende voedings- of geneesmiddel gebruiken.

De kans op klachten neemt wel toe als de antistoffen in hoge mate aanwezig zijn en/of de huidreactie ernstiger is. Dat wil zeggen dat een kind met weinig antistoffen in het bloed of een geringe reactie bij de huidtest, minder kans heeft op klachten. Een kind met veel antistoffen in het bloed of een ernstige reactie bij de huidtest heeft meer kans op klachten.

Er bestaat één betrouwbare test die vast kan stellen of er écht sprake is van een voedings- of geneesmiddelenallergie, dit is de 'eliminatie-provocatie' test.

Tijdens een eliminatie-provocatietest laten we het verdachte voedingsmiddel eerst weg uit het voedingspatroon van uw kind (eliminatie). Als uw kind verdacht wordt van een allergie voor een geneesmiddel, geven we het geneesmiddel niet meer. Na deze eliminatie geven we het voedings- of geneesmiddel weer in het ziekenhuis (klinische provocatie).

Als de kinderarts denkt dat de kans op een allergische reactie klein is, voert hij geen bloed- of huidtest uit maar 'provoceren' we alleen. Indien na het verwijderen van het voedings- of geneesmiddel uit het dieet de klachten verdwijnen en vervolgens tijdens de provocatietest weer verschijnen, dan is er sprake van een allergie.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

De Eliminatiefase

Voedingsmiddelen

Tijdens de eliminatiefase kan de kinderarts de diëtiste om advies vragen. Als uw kind bijvoorbeeld verdacht wordt van een pinda-allergie, dan schrijft de diëtiste een pindavrij dieet voor.

Geneesmiddelen

Als uw kind verdacht wordt van een geneesmiddelenallergie wordt het betreffende geneesmiddel gestopt of vervangen door een ander middel.

De eliminatiefase duurt maximaal vier weken. Het heeft geen nut deze fase langer vol te houden. Als een weinig gebruikt voedingsmiddel of een geneesmiddel verdacht wordt, zal uw kind dit waarschijnlijk al geruime tijd niet meer hebben gebruikt. Betreft het een veel gebruikt voedingsmiddel, zoals bijvoorbeeld soja of kippeneiwit, dan is een eliminatiefase nodig om te zien of de klachten verdwijnen.

Als na vier weken geen verbetering te zien is, is het niet het 'verdachte' voedingsmiddel dat de klachten van uw kind veroorzaakt. Als de klachten van uw kind tijdens de eliminatiefase wel afnemen, kan er in overleg met de kinderarts een klinische provocatie worden afgesproken.

Klinische provocatietest

Bij een klinische provocatie krijgt uw kind het verdachte voedings- of geneesmiddel in het ziekenhuis weer. We bekijken hoe uw kind daarop reageert.

Als uw kind een provocatietest nodig heeft zijn er twee mogelijkheden:

- dubbelblinde provocatietest;
- open provocatietest.

Voor een dubbelblinde provocatietest wordt gekozen als uw kind 'vage' klachten heeft. U kunt hierbij denken aan:

- huiduitslag;
- buikpijn;
- huilen;
- dunne ontlasting;
- spugen.

Voor een open provocatie wordt gekozen:

- als uw kind verdacht wordt van een geneesmiddelenallergie;
- als er sprake is van duidelijk objectieveerbare klachten zoals benauwdheid, galbulten.

Dubbelblinde provocatietest

De secretaresse van de polikliniek kindergeneeskunde plant twee provocatiedagen met tenminste één week tussenpoos. Dit wordt gedaan omdat er soms tot 24 uur na de provocatie nog allergische reacties kunnen optreden.

De kinderarts vraagt de diëtiste om het verdachte voedingsmiddel in een ander voedingsmiddel te verwerken bijvoorbeeld kippeneiwit in appelmoes of in poffertjes. Op de ene provocatiedag krijgt uw kind bijvoorbeeld de appelmoes **zonder** toevoeging van het verdachte voedingsmiddel, en op de andere dag de appelmoes **met** toevoeging van het verdachte voedingsmiddel, of omgekeerd. Alleen de voedingsassistente weet welke voeding (met of zonder toevoeging van het te provoceren voedingsmiddel) uw kind op welke dag krijgt. Ze noteert dat en doet de notitie in een gesloten envelop. Dit wordt een 'dubbelblinde' provocatie genoemd. We doen dit omdat sommige kinderen op elke voeding reageren en dan zijn de klachten dus niet het gevolg van het verdachte voedingsmiddel.

Open provocatietest

In geval van een open provocatie krijgt uw kind het verdachte voedings- of geneesmiddel te eten of te drinken. Iedereen weet wat en hoeveel uw kind van het verdachte voedingsmiddel krijgt. Eventuele reacties worden nauwgezet genoteerd.

Is uw kind voor de opname ziek?

In de volgende gevallen is het beter om het geplande onderzoek uit te stellen:

- Als uw kind in de twee dagen voor het geplande onderzoek een allergische reactie heeft doorgemaakt en daarvoor medicatie heeft gekregen.
- Als uw kind de dag voor het onderzoek ziek is. Onder ziekte verstaan we koorts, hoesten, diarree en andere klachten.
- Als de provocatietest samenvalt met een vaccinatie (een dag vóór en twee dagen na een vaccinatie). Uw kind kan ziek worden na een vaccinatie en de kinderarts kan dan niet beoordelen of dit het gevolg is van de provocatietest of van de vaccinatie.

Bij twijfel kunt u overleggen met de kinderafdeling. Als het onderzoek niet plaats kan vinden dan wordt twee weken later een nieuw onderzoek voor u ingepland. Belt u hiervoor met de kinderafdeling, telefoon (040) 888 93 70.

Moet u zelf voeding meenemen?

Nee, de diëtiste zorgt ervoor dat de testvoeding op de kinderafdeling aanwezig is.

Hoe gaat de klinische provocatie in zijn werk?

Op de afgesproken dag en tijdstip komt u naar de kinderdagbehandeling van Máxima MC, route 020, locatie Veldhoven. Als uw kind gezondheidsklachten heeft, geef dit dan door aan de verpleegkundige. Een arts-assistent kindergeneeskunde onderzoekt uw kind vóór en na de provocatie. Deze arts besluit of de provocatie door kan gaan of niet.

Voedingsmiddelen provocatie

Bij een provocatie met een voedingsmiddel krijgt uw kind om het ½ uur toenemende hoeveelheden voeding te eten/drinken en bij elk dosisverhoging wordt gecontroleerd of er allergische verschijnselen optreden. Wanneer uw kind tijdens de provocatie reageert, dan schakelt de verpleegkundige een arts-assistent in.

De arts besluit of:

- de reactie werkelijk het gevolg is van het geprovoceerde voedingsmiddel;
- het nodig is om te stoppen met de provocatie;
- er medicatie nodig is om de symptomen van de reactie te bestrijden.

Geneesmiddelen provocatie

Bij een provocatie met een geneesmiddel neemt uw kind het verdachte geneesmiddel in en wordt om het ½ uur, twee uur lang, gecontroleerd of er allergische verschijnselen optreden.

Als er allergische verschijnselen optreden blijft uw kind tot tenminste 17.00 uur in het ziekenhuis. Uw kind gaat pas naar huis als de arts van mening is dat dit veilig is. Treden er geen klachten op, dan mag uw kind twee uur na de test weer naar huis.

Welke allergische reacties kunnen optreden?

Allergische reacties zijn in vier groepen in te delen, afhankelijk van welk orgaan is aangedaan. Deze klachten kunnen ook na een provocatie optreden.

- Huid: roodheid, jeuk, galbulten
- Maagdarmkanaal: darmkrampen, spugen, diarree
- Longen: benauwdheid, piepende ademhaling, heesheid
- Bloedsomloop: shock

Reacties in het ziekenhuis

Reacties aan de longen en de bloedsomloop treden altijd tijdens de provocatie in het ziekenhuis op. Deze reacties kunnen ernstig zijn en uw kind krijgt er direct medicatie voor, zo nodig via een infuus. Dat infuus brengen we in voor we starten met de provocatie als we een heftige reactie verwachten.

Reacties na 2 uur (thuis)

Het is ook mogelijk dat uw kind na ontslag uit het ziekenhuis een late reactie krijgt, dat wil zeggen tussen 2 en 24 uur na de provocatietest. Deze reacties, aan de huid en het maagdarmkanaal, zijn over het algemeen niet zo ernstig. U krijgt daarvoor een recept van uw kinderarts voor een anti-allergiemiddel in vorm van drank of tablet. Dit kunt u uw kind geven bij een reactie aan de huid of het maagdarmkanaal.

Kom goed voorbereid naar het ziekenhuis

Het is belangrijk om kinderen en jeugd goed voor te bereiden op hun ziekenhuisbezoek, zodat zij weten wat zij kunnen verwachten en hierdoor minder angst ervaren. Via onze website: www.kindenjeugdmmc.nl kunt u alvast thuis het ziekenhuisbezoek voorbereiden. Hier vindt u voor alle leeftijden informatie over de kinderopliktiek, de operatiekamer, de kinderdagbchandeling en de kinderafdeling.

Nacontrole en mogelijke vervolgafrpraak

Twee dagen na ontslag belt de kinderarts u om de eventuele allergische reactie die thuis is opgetreden met u te bespreken. Afhankelijk van deze reactie van uw kind, maakt de kinderarts nieuwe afspraken met u. Zijn er geen klachten opgetreden toen uw kind het verdachte voedings- of geneesmiddel kreeg, dan is de provocatie negatief. Uw kind is dan niet allergisch voor het voedings- of geneesmiddel.

Heeft u vragen?

Heeft u nog vragen over de eliminatie-provocatietest? U kunt uw kinderarts tijdens kantooruren bereiken via de poliklinik kindergeneeskunde.

Belangrijke telefoonnummers

Poliklinik kindergeneeskunde	(040) 888 82 70
Kinderafdeling	(040) 888 93 70